

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Hermanni Conringii De Pace Civili Inter Imperii Ordines
Religione Dissidentes Perpetuo Conservanda Libri Duo**

Conring, Hermann

Francofurti ; Lipsiae ; Wittebergae, 1680

Ratio II Pax ejusmodi infert in juriam Creatori & verae Religioni.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9585

S. Th. 2.2. q. 10. art. 3. docent Theologi. Et si, quia hoc malum familiare est & majorem Imperii partem occupat, id non æstimamus.

Hujus actionis criminosa participationem induci, si defensio patrociniū & auxilium hæreticis promittitur, manifestum est.

Expulsio Catholicæ Religionis & Catholicorum ex bonis & juribus legitime recuperatis, in Pace Religionis quidem non continetur, sed novæ Amnistia hunc sensum affingere volunt aliqui: ut videlicet Monasteria, Ecclesiæ, ditiones hæreticis per hosce annos legitime ereptæ iisdem restituantur, id est, recuperata prædonibus. Qui si ipsi rursus ea raperent, fieri deberet, quod impediri non posset; si autem Cæsar & Catholici id decernant & re ipsa præstent vel adjuvent, actionis illicitæ & criminosa vel maxime participes sunt. Atque ex his posterior quoque modus directæ cooperationis intelligitur.

RATIO II.

*PAX ejusmodi infert injuriam Creatori,
& veræ Religioni.*

Duplici id argumento probamus. Primo ejusmodi PAX cooperatur hæresi, quæ tota ex injuriis & blasphemis in Deum, Sanctos, veram Ecclesiam & Sacramenta constat. Cooperari autem injuriis Creatotis & veræ Religionis, est illarum reum se facere, *quoniam qui talia agunt, digni sunt morte; non solum qui ea faciunt, sed etiam qui consentiunt facientibus.* Rom. 1. v. 32. vide sect. 3. n. 2. Qualis vero sit hæc cooperatio, dictum est RAT. I.

Secundo PAX hæc præter injuriam cooperationis, aliam quoque specialem Creatori & Religioni infert, dum *hæresin veræ fidei exæquat*

I. *In dignitate illesa fama;* detracta enim hæresi infamia, Hæreticos & Apostatas in ordinem hominum honestorum recipit, art. 1. 5. & II. *Quantumvis infames fecerit Christus,*
Matth,

Matth. 18 v. 17 : *Si autem Ecclesiam non audierit sit tibi sicut Ethnicus & Publicanus*, conspirante Jure utroq; Canonico & Civili. Fac simili Pace infamiam detrahi Magiæ & Sodomæ, & excusa scelus, si potes.

II. *In libertate profitendi*, quæ non solum Principibus, sed omnibus omnino, Laicis & Ecclesiasticis, conceditur, art. 1. 5. 11; & eousque se extendit, ut sicut tota Germania Catholica fuit ac esse deberet, ita per regulam, alti scilicet meri Imperii, ad hæresin tota facile queat traduci. Vnde apparet: *Catholicam Religionem, in Imperio non esse amplius præceptam, sed instar hæresis solum tolerari*. Quæ est insignis contumelia juris divini, & vera fidei, *sine quâ impossibile est Deo placere*. Heb. 11 v. 6 Merito Cardinalis Hosius, Paulo IV Pontifici quærenti, quid sentiret de Pace Religionis, respondit: *Jam quod in ea Constitutione scribitur, liberum esse cuique debere, integra fama, fideque sua se ab Ecclesia Dei separare: quid hoc est aliud, quam sacrilegium schismatis approbare*; uti refert Antonius Possevinus in Epist. ad Stephanum Poloniae Regem, similem Pacem eidem diffvadens.

III. *In defensione*; æque enim se defensurum eos qui sunt hæreticæ, atque eos qui sunt Catholicæ Confessionis, & eodem utroque loco habiturum, una cum aliis Catholicis, promisit Cæsar, art. 17. Idemque mandatur Judicibus Camerae Imperialis, art. 18. *Qua in re esse gravius erratum, quam ut vero sermone explicari queat*, respondit eidem Pontifici idem Cardinalis. Non minus enim illicite promittitur defensio & patrocinium hæresi, quam Magiæ, Sodomæ, aliisque sceleribus.

IV. *In perpetuitate*; quam propriam Ecclesiæ Catholicæ prærogativam PAX Religionis communem facit cum hæresi, perpetuam ei libertatem paciscendo, contra hæresium naturam, quæ ut cito oriuntur, ita facile occidunt.

Væ vobis, qui dicitis malum bonum, & bonum malum, ponentes tenebras lucem, & lucem tenebras; ponentes amarum in dulce, & dulce in amarum, ait Isaias cap. 5 v. 20. *Quæ autem conventio*

tio Christi ad Belial, aut qua pars fidei cum infidei, clamat S. Paulus. 2. Cor. 6 v. 15: ut honestate, libertate, defensione, perpetuitate pares habeantur, aut fiant?

RATIO III.

*PAX ejusmodi est causa perditionis
animarum.*

Duplici hoc quoque ratione ostendimus. Primo ex cooperatione cum hæresi. RAT. I demonstrata. Cum enim ea fundamentum salutis, fidem nempe evertat, quisquis huic malo cooperatur, perditionis animarum se reum facit. Elucet verò cooperatio in his maxime:

I. PAX Religionis art. I Principibus qui tum defecerant, potestatem dedit hæresin in suis ditionibus stabiliendi, & Catholicam Religionem funditus evertendi. Adeoque miseros illos populos diabolo in perpetuum veluti oppignoravit, ut reliqui Germani in vera fide manerent. Contra morem divinæ bonitatis & justitiæ, quæ ut alios servet, aliis viam salutis non claudit.

II. Eadem PAX Principibus Secularibus, non solum imposterum quoque concedit potestatem deficiendi, sed subditos etiam reformandi; uti art. I & II colligitur, & Imperii Praxis confirmat. Subjacent igitur animæ quoque subditorum arbitrio Principum Germanorum; frustra clamante Deo Ezech. 18 v. *Ecce omnes anima mea sunt.* Tradit enim illas PAX Religionis Principibus eadem ratione seducendas, qua Pilatus metu sui periculi percussus, Christum tradidit Judæis crucifigendum, Joan. 19 v. 16. Aut ergo Pilatum absolve aut hanc Pacem damna.

III. Subditis imponitur necessitas aut hæresis amplectendæ, aut injustæ emigrationis, art. II. Ut enim emigratio Catholicis inter Catholicos est illecebra Apostasiæ, propter amicam carni novi Evangelii libertatem: ita iisdem inter hæreticos est lex exilii, ipsisque hæreticis remora conversionis. Innumeri,
hisce